

01. I. (අ) සිලවති බිසව
(ආ) ඇමති වරැන්ට
- II. (අ) කොට්ඨාව
(ආ) වෙළෙන්දා සමග යාමට අකමැති බව පැවසු විට කොට්ඨාවට කෙවිටත් ගෙන දුඩුවම් කරන බව වෙළෙන්දා පැවසු අවස්ථාවේ .
- III. (අ) අසත්පුරුෂයන්ට කොතරම් හොඳ දේ කරත් ස්වල්ප වගයෙන්වත් ප්‍රතිලාඛනක්
නොලැබේ.
(ආ) කිරී හා ජලය
කොහොම් ගසෙහි
- IV. (අ) තුංමං හන්දිය
(ආ) සිරිසේනගේ පුංචි අම්මාගේ
- V. ජී.ඩී. සේනානායක
එහා මෙහා යන එන
02. I. ප්‍රභාවතියගේ අත ගැනීමට පැමිණී සත් රජවරුන්ට හිංසාවක් පීඩාවක්
නොකොට සිංහනාදය පමණක් කොට ජය ගැනීම නිසා
- II. කුස රුෂගේ විරුදී බව නැතිවිම.
- III. රජවරු හත්දෙනාගේ දැන් පිටුපසට බැඳ යුධ්‍යමේ සිට ජයහඩි පතුරුවමින්
මැශීකේ බලය නිසා විරුදී බව පහව ගොස් රත්රන් පිළිමයක් මෙන්
බලමින් කුස රුෂගේ සාගල තුවරට පැමිණීම තුවරට පැමිණීම වරණනා
කර ඇත්තේ උපමාවකිනි. එනම් දිව්‍යසමූහයා පිරිවරාගෙන අසුරයන් සමග
යුධවදී ඔවුන් පරාජය කරමින් සුජාතාවන් එරාවණ ඇතු පිට නෘතා ගෙන
වෙළන්ත ප්‍රසාදයට පැමිණී සකු දේවේන්ද්‍රයාගේ විලාසයෙන් ප්‍රභාවතිය
සමග කුස රුෂ සාගල තුවරට පැමිණී බව වරණනා කරයි.
- IV. සිංහනාද පවත්වමින් සටනට ආ සතුරන් මරදනය කිරීම.
මන්දාර පර්වතයෙන් අල්ලන ලද මහා සමුද්‍රය පරිද්දෙන් කැටක් ගැසු කපුවූ
රසක් පලවන පරිද්දෙනි.
විරුප බව පහව ගිය ආකාරය දැක්වීම.
උපවාව:- දිවි දළන් ඔප් නග කරන ලද ස්වර්ණ ප්‍රතිමාවක් මෙන් ප්‍රභාවතිය
ඇතුවිට නෘතා ගෙන ගමන් කළ ආකාරය සුරසෙන් පිරිවරා සුජාතාවන් හා
- ...

I.	තුන් ලහකව බිම වැඩ කර දියෙන් රන්වන් කරල් බරවි දැන් බිමට	වැමේ නැවේ
II.	මා එනතුරු පෙන්නු ඒ සිනහ ගෙවියක් කඩාගෙන ගෙමිදුල තැකීලි පිළිගැන්විය මට සොමිනස පිරිණු	කට ගසින් අැසින්
	දුන් සත පනහවත් ඔහු නැත	පිළිගත්තේ
III.	තම නිවසට පැමිණී ආගන්තුකයෙකුට හැකි උපරිම ආකාරයෙන් සැලකීමේ යහගුණාංශය ගැමියන්ගේ ආවේණික වූ ලක්ෂණයකි. එය සුන්දරභාමිගේ වරිතය තුළින් කවියා නිරුපණය කරයි. එසේ කිරීමෙන් ප්‍රතිශ්‍රාපකාරයන් අප්පේක්ෂා නොකිරීම ගැමියන්තුල ඇති තවත් උදාර ගතියකි. එය වටහා ගැනීමට ගමට ආ නිලධාරියාට නොහැකි විය. ඒ නිසා ඔහු ගැමියාට මුදල් පරිත්‍යාග කරයි. ගැමියා එය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමෙන් නිලධාරියා ලැංඡාවට පත්වේ.	
IV.	තන් ලාභකම බිම වැඩ කර දියෙන් රන්වන් කරල් බරවි දැන් බිමට	වැමේ නැවේ
	කුඩා ඉඩම් ප්‍රමාණයක සරුවට වැඩුණු පැසුණු ගොයමක් සිනේ ඇශේද් දිදා:- හේනට ගොසින් ගෙන් නුවත් තරම දුර එනවා දිටිම් මිට බැදුගෙන වියලි දර ගමට ආ නිලධාරියා මගබලා සිටින ආකාරයෙන් ඇතින් එන ගැමියාගේ ස්වරුපයන් සංකේත මැවේ. දරවික තබා පිස දම දමා මා එනතුරුම ගෙවියක් කඩා ආදි පදා මගින් විත්තරුප මැවෙන ආකාරය විස්තර කරන්න.	

II පත්‍රය

01. වැහි වළාකුල
මෙම ප්‍රශ්නාර්ථ අනුකොටස් වෙන වෙනම දක්වා නැතත් ඊට අදාළ කරුණු ලියා ඇත්තම අදාළ කෙළුණු ලබාදෙන්න.
02. උචිත උපමා හාවිතය
මහා ප්‍රජාපති ගෝතමිය සෝවාන් කරවීම
දිදා:- පූ තන කිරෙහි කිරී මිල ගෙවා ලබන්නාක් මෙන්
සුද්ධේද්දන රජතුමා සකඟාගාමී කරවීම
දිදා:- "තනතුරෙන් වඩාලන්නා සේ"

“ගියත් සුජ්‍යාගේ වහා එව” සි දණවි කලන පැවසු වදන්ආපු තන්ද කුමරුගේ සිතේ බඳීම.

‘දැවුල් ලාභ මූසු තරව වැද ගන්නා සේ’

බුදුරඩුන් විසින් නන්ද කුමරුගෙන් මහන වවදැයි පළමුවතාවට විමසන අවස්ථාවේ මගුලෙන් හෙළාපු කප උගුල්වන්ට බැරියායේ.

දේවතාවාගේ බස් අදහාගන්නේ නැතැයි සුද්ධේය්දන රජතුමා පැවසු අවස්ථාව

“කලට පිපෙන මල් පිපි මුත් නොනවත්නායේ”

තම පුතු පුතු බුද් වී මිස නොමියන බව පැවසීම.

ඉහත දී ඇති නිදුසුන් වලට අමතරව වෙනත් පාඨමෙන් උචිත උපමා හාවිතයේ විස්තර කර ඇත්තම් ලකුණු ලබාදෙන්න.

03. සුජ්‍යාපිතය

පිරිහි යන සාරධර්ම ඇතිකොට යහපත් සමාජයක් බිහිකිරීමට පද්‍යපන්තිය තුළත් කවියා උත්සාහ දරා ඇති ආකාරය පැහැදිලි කිරීම.

ගැහුර ඡිවන දර්ශනයක් සරලව පහදා දීමට ගත් උත්සහය පෙන්වාදීම.

ලදා:- තහපුරුකලට සතහට පැමිණෙන වෙහෙස

එදුරු නොවෙයි කළ පවි පල දෙවා මිස

කහුරු වනය මුකුලිත වන බව සවස

කවුරු විසින් වැළකිය හැකි වේද කුස

මිනිසුන්ගේ තරක කාලයට තමන් කළ අකුසල් වල විපාක විදින්තට සිදුවන බවත් එය නොවැළැක්වය හැකි සඳාතනික ධර්මතාවයක් බවත් පෙන්වා දෙයි.

මිනිස් හට සෞදුරු ගුණ හා නුගුණ ඇත

නිදොස් කෙනෙක් මෙදියත උපදිනේ නැත

මිනිස් සමාජය හොඳම හෝ තරකම කියා වර්ගකළ නොහැක. ලොව පවතින සැම දෙයකට දෙපැත්තක් පවතී. සියලු මිනිසුන් තුළද හොඳ තරක දෙක මිශ්‍රව පවතී.

එනකල සතුන්හට සිරි සැපත මනකල

කසපල තුළෙහි දියලොද මෙන් වෙයි විපුල

යනකල එ සිරි සම්පත් වැනසි සියල

ගජගල ඇතුළ මද සුන් දැවුල පල තුල

මිනිසාට වරෙක සැපසම්පත් විශාල වශයෙන් හිමිවෙයි. තවත් වරෙක සියල්ල විනාග වී යයි. ඇති වුන එලෙසින්ම නැතිවී යන බව පැවසන සඳාතනික ධර්මතාව දියලොද වලින් පිරුණු කුරුම්බා ගෙවිය හා හිස් දැවුල් ගෙවිය මගින් පහදා දෙයි.

මෙවැනි උචිත වෙනත් පද්‍ය උදාහරණයට ගෙන විස්තර කර ඇත්තම් ලකුණු ලබාදෙන්න.

04. වෙසක් පහන කෙටි කතාව

කෙටි කතාවක තිබිය යුතු ලක්ෂණ ගණනාවක් මෙම කතාව තුළ දක්නට ලැබෙන බව
පෙන්වීම (ඉන් තුනක් විස්තර කිරීම)

ලදා:- එක් ප්‍රබල සිද්ධියක් වස්තු විෂය වීම

වෙසක් පෝය නිමිත්තෙන් අයියා වෙසක් කුඩාවක් තැනීම, එය ගිනි ගැනීම හා සෞයුරාගේ
අත පිළිස්සීම.

ලදා:- එක් ප්‍රබල වරිතයක් නිරුපණය කිරීම.

මෙම කතාවේ වඩාත් ඉස්මතුවන වරිතය වනුයේ කථකයා වූ බාල සෞයුරාය.

ලදා:- උත්තම පුරුෂ දෘශ්මේ කෝණයෙන් කතාව ඉදිරිපත් කිරීම.

කථකයා තමාගේ අත්දැකීමක් ලෙස කතාව ඉදිරිපත් කිරීම.

ලදා:- මනා කතා වින්‍යාසයක් තිබීම.

වෙසක් පෝය නිමිත්තෙන් අයියා වෙසක් කුඩාවක් තැනීම, උණපතරුවලට බල සෞයුරා හා
සෞයුරිය රණ්ඩු කර ගැනීම, අයියාට හොරෙන් මල්ලි කුඩාව දැල්වීමට සැරසීම, කුඩාව ගිනි
ගැනීම, නිවීමට යාමෙන් අයිතින් අත පිළිස්සීම, එයින් අයියා මිය යාවි යැයි මල්ලිට ඇති
වන බිය ආදි සිදුවීම් මනා සම්බන්ධතාවකින් යුතු වීම.

ඒකිය ධරණාවකින් යුක්ත වීම.

ලදා:- සියලු සිද්ධි ගොනුවේ ඇත්තේ වෙසක් කුඩාව සඳීමේ සිද්ධිය වටාය. (මින් තුනක්
ගෙන විස්තර කර ඇත්තම ලකුණු ලබාදෙන්න.)

05. යුතුකම පද්‍ය පන්තිය

අදින මිනිසෙකුගේ ගති ලක්ෂණ

නිර්හිතව කටයුතු කිරීම.

ලදා:- බියෙන් තැති ගන්ට අපහට තරම් නොවේ

බියෙන් නොගොස් අහුමුළුවල රිංගන්න

අදින මිනිසෙකු ලෙස ජිවත්වීමේදී සමගිය, සාමය, සහජීවනය යන ආකල්ප ඇතිවීම.

ලදා:- ගම්මුන් සැවොම ගම්මුන්ට එකතුවෙලා

අපේ රට අපේ ජාතිය අපේ ගම

අපේ අසල්වැසියා යන සියල්ලම

ගැනීම නොකිරීම

ලදා:- වදින්නේ නැතිව ලොකු නිලධාරීන්ට

තමන්ගේ බලය උරුමය රක්ගන්න

අපුක්තියට හිස නොනැමීම

කතත් තමන් නැ බිය සුළු ගතිය පපා

අපුක්තියට අත්දෙක මසවන්න එපා